

Göteborgs Läkaresällskaps verksamhet, 2008, det 163:e året

Årets verksamhet har som alltid präglats av vår portalparagraf.

§1;GLS har som syfte att främja medicinsk vetenskap och forskning samt att verka för läkares utbildning och gemenskap.

Ledamöter

Sällskapet hade vid arbetsårets slut 2.110 (2.303) ledamöter varav 17 är hedersledamöter, 79 är invalda enligt § 3 moment 2 (3,7 %), varav ca 50% är forskare inom medicinska området men icke läkare. 72 (85) nya ledamöter har valts in under året.

Nämnden och dess ämbetsmän

Sällskapets nämnd har förutom att leda den egna verksamheten också att verka som styrelse för Stiftelsen Göteborgs Läkaresällskaps forskningsfond. Vid utdelning av forskningsmedel är nämnden utökad med extra sakkunskap och benämnes då förstärkta nämnden. Sällskapets resurser i form av kansli utnyttjas i 70-75% av stiftelsen och kansliet kostnader kommer därför att mera direkt hänföras till stiftelsen.

Nämnden bestod under 2008 av; Karin Stenqvist, ordförande, Matts Wikland, vice ordförande, dessutom av: Mikael Romanus, sekreterare, Lars Fändriks, 1:e vice sekreterare, Helen von Sydow, 2:e vice sekreterare, Anders Klein, kassör, Anders Sundbeck, Ellen Andolf-Steinwall och Ewa Voog, värdar samt Ernst Nyström, Jane Nyman, Görel Sundbeck, Jörgen Ekström och Eira Stokland.

Nämnden består under 2009 av; Matts Wikland, ordförande , Ann Nachemson, vice ordförande samt Mikael Romanus sekreterare, Lars Fändriks, 1:e vice sekreterare, Helen von Sydow, 2:e vice sekreterare, Anders Klein, kassör, Anders Sundbeck och Ellen Andolf-Steinwall värdar. Dessutom ingår: Ernst Nyström, Jan Olof Karlsson, Eira Stokland, Annika Strandell och Kjell Torén.

Ledamöter i förstärkta nämnden är för 2009 Mikael Breimer, Jan Fridén, Maria Schaufelberger, Svante Nordgren, Bertil Lindblom, Tomas Bremell, Elias Eriksson och Per Karlsson.

Onsdagsmöten

Under 2008 avhölls 33 sammanträden varav 26 ordinarie, 3 högtidsföreläsningar och gemensamt tema för höstens avslutande 4 sammanträden, nov-dec. Antalet deltagare å sammanträdena har under året varierat mellan 19 (24) st och 124 (130) med ett genomsnitt på 45 (46) st.

Onsdagsmötena håller såväl till innehåll som form hög klass. Under hösten 2008 startade en forskarutbildningskurs ”aktuell klinisk forskning-seminarieserie hos Göteborgs Läkaresällskap onsdagsmöte” vars innehåll är onsdagsmöten. Tio studerande som skall avnjuta tio valfria onsdagar och avslutas med att formulera hur åtminstone ett program har relaterat till deras egen forskning. Kursen ger 2 högskolepoäng. Ny kurs startar vt 2009. Kursdeltagarna har aktivt deltagit i diskussioner.

Program;

Institutioner, avdelningar eller sektioner har i huvudsak stått för programmen men programgruppen har fortsatt ansvarat för många programpunkter bl a tema dagar under hösten.

Titlarna på föredragen visar på stor bredd;

- Ostindiska Companiets fältskärer
- Den odontologiska forskningens kris och pris.
- MS inne i en ny fas?
- Vaccinera mera – Ja!
- Sepsis-den okända folksjukdomen.
- Röntgen av lungor och datortomografi av hjärtat-var står radiologin idag?
- Extrem övervikt hos ungdomar har blivit en kirurgisk behandlingsbar sjukdom-goda tidiga resultat efter Laparoskopisk Gastric Bypass.
- Ghrelin, a gut-brain signal regulation appetite and reward. Implications for future obesity therapy and for successful weight loss that follows bariatric surgery.
- Rekonstruktiv handkirurgi vid spasticitet.
- Bröstcancerbehandlingen bättre och bättre.
- Blixtar på oftalmologins historiska himmel.
- Vaccinationer mot cervixcancer.
- Intrakraniell bypass kirurgi-neurovaskulär teknik som ger nya behandlingsmöjligheter.
- Ska alla undersökas för cancer? Cancerscreening – grunder och exempel.
- Hepatit C – en farosot i tiden.
- Health technology assessment (HTA)-ny metod inom SU/VG att granska och utvärdera ny medicinsk teknik.
- Saliv-för lite och för mycket. Urotelets betydelse för funktionen av den friska och sjuka urinblåsans.
- Svarar sömnlaboratoriet på några frågor?
- Sexuell dysfunktion – När? Var? Hur?
- Patient-läkarrelationen och konsultationen det ”riskabla samtalet”.
- Kotkompression och spinal stenos, folksjukdomar med nya möjligheter.
- Nya Hematologiska Landvinningar.
- GIST- ny diagnostik och behandling förlänger överlevnaden.
- Varifrån kommer sköldkörtelns T-celler? Nya ”fate mapping” studier ifrågasätter deras neuroektodermala ursprung.
- Biomaterial och cellterapi – nya metoder och behandlingar.
- Effekter av kronisk rökexponering i lungor.

Höstterminen startade med höstutflykt till Älvrummet som innehåller en stor modell av älven med tillhörande bebyggelse. Där fick vi en guidad tur. Göteborg är i ett unikt skede av utveckling genom att stora centrala områden som använts av sjöfart och sjöanknuten industri lämnats och ger möjlighet att utveckla stora centrala delar av Göteborg. Efter detta en båttur med båten ”Hebbe lelle” upp längst älven då vi fick alla dessa områden utpekade och ytterligare beskrivna.

Under november-december, Temadagar;

5/11 Staffan Bergström ”20 000 dödsfall varje dygn; graviditetskomplikationer skördar fler offer än aids, malaria och tbc”.

12/11 Nils Otto Sjöberg - Per Bergman föreläsning ”Sagan om ägget”

19/11 Tomas Bergström ”Rwanda projektet”. Projektet som visar hur man kan med okonventionella metoder kan lösa några av uländernas problem.

3/12 Brian Palmer, innehavare av Torgny Segerstedts gästprofessur 2007-2008, ”Nivåer av civilkurage”.

Högtidsföreläsningar:

Inbjuden **Jörgen Lehmann föreläsare**, Peter J Svensson ”Antikoagulation då och nu – vad väntar runt hörnet?”

Inbjuden **Pehr Dubb föreläsare**, Peter Rost, ”Kan man lita på läkemedelsindustrin”.

Yttre representation

Ordföranden eller Sekreteraren har under året representerat Sällskapet efter inbjudan till Frimurare-Barnhusdirektionen, Medicinska föreningen, Svenska Läkaresällskapet, Åbo Läkarförenings årshögtid, Göteborgs Universitet, Medicinska Fakulteten, SEB och Tandläkaresällskapets årshögtid.

Medicinska Veckoprogrammet och GLS Hemsida

Av 2.110 medlemmarna får 1396, = 66 %, (1443= 63%) det Medicinska Veckoprogrammet via e-post. Veckoprogrammets nya utformning har uppskattats och gjort att GLS program syns tydligare. Via e-post påminner Sällskapet om Aktuellt program dagarna innan och oftast två ggr. Medicine studerande är alltid inbjudna och får subventionerad måltid. Veckoprogrammet är lättillgängligt för alla studenter via länk i deras studerande portal. Samarbetet med Sahlgrenska Universitetssjukhuset, SU har återuppstått och under egen rubrik och med egen färgsättning kommer läkarangelägen information att finnas med i veckoprogrammet. Ny layout av hemsidan kommer under 2009.

Göteborgs Läkaresällskaps hemsida: www.goteborgslakaresallskap.se
e-post: info@goteborgslakaresallskap.se . Medlemmar kan själva gå in på hemsidan och göra ändringar t ex ny adress och e-postadress.

Att husera på Academicum

Sällskapet har nu sedan april/maj 2004 haft kontor i Academicum på Medicinarberget. Vi disponerar i den omfattning vi önskar sammanträdesrum, Lars Öberg konferensrum. Våra onsdagsmöten hålls i hörsal Arvid Carlsson. Våra äldre har haft svårigheter med parkering, låsta dörrar och en seg uppförbacke. De flesta praktiska detaljerna har lösts. Salens praktiska funktioner har dock fungerat i mycket varierande utsträckning. Hörslina är installerad men har fungerat endast kort tid. Mikrofonsystemet ger oss gråa hår, i förtid. Hörsalen Arvid Carlsson har genom gemensamt projekt av Sällskapet och Akademin fått ett porträtt av AC som nu hänger i hörsalen.

Sällskapets kanslichef har nu en arbetsmiljö som är väsentligt bättre bl a genom närhet till arbetskamrater. Samarbetet med Sahlgrenska Akademin är gott och innebär t ex att vi justerar utdelningen av forskningsmedel så att de kommer till bästa nytta och har lett till att nobelpristagare i medicin har gästade Akademin och givit föreläsningar.

Sällskapets egen ekonomi:

Sällskapets ekonomi är numera separerad från Stiftelsens. Kanslichefen är numera anställd av Stiftelsen. Lokalkostnaden är till stor del en stiftelsekostnad.

Efter försäljningen av Sällskapets hus har vi ett eget kapital om ca 18 milj placerade i egen depot. Avkastningen finansierade 160 årsjubileet och tryckning av 160-års boken. Avkastningen går till att utveckla programverksamheten och att bidra till SLS 200 jubileum. GLS bjöd rikstämmodeltagare på spexföreläsning, vid 2008 års Riksstämman i Gbg. En present till SLS. Pausen innebar uppskattat mingel och ett glas vin med tilltugg.

Ideellt arbete präglarsällskapet. Endast de tre sekreterarna är arvoderade, 27-36' per år. Soulagering för allt ideellt arbete är måltider i samband med möten.

Stiftelsen Göteborgs läkaresällskaps forskningsfond:

Den kanske viktigaste uppgiften som sällskapet har är att förvalta forskningsmedel och på ett självständigt och kvalificerat sätt dela ut medlen till västsvenska forskare.

Stiftelsens kapital och avkastning utvecklas positivt och bättre än jämförbara stiftelser. Sällskapets nämnd och förstärkta nämnd har under året försökt att utveckla formerna för forskningsstöd i samverkan med företrädare för Sahlgrenska Akademin.

Totalt utdelas via Göteborgs Läkaresällskap 15.089.888 (15.677.230)

Utdelning från Stiftelsen GLS forskningsfond 9.776.719

Ytterligare bidrag till forskning via gåvor och donationer:

Stiftelsen Fred och Emma Kanolds Minnesfond	1.904.452
Stiftelsen B Gustafsons, A Isakssons och E Kanolds fond	374.893
Stiftelsen Nils Lanesjöes Donationsfond	266.466
Kristina Stenborgs Stiftelse	712.990
Stiftelsen Margareta Wingårds Forskningsfond	416.635
Greta och Gösta Sannäs Stiftelse	112.144
Vera och Hans Albrechtsons stiftelse	720.000
Ingeborg o Hans Colberg samt Helena Marciapiedis stift.	300.000
Claes Carlstens minne	11.400
Peter Ekelunds minne	1.000
Birgit och Bengt Edströms minnesfond	1.900
Diverse gåvor till Allm.forskningsfonden	489.940
Diverse gåvor till Hjärt-kärlfonden	350
Diverse gåvor till Urologisk forskning	1.000
Summa	5.313.169

Forskare har sökt sammanlagt, 234 (231) **resebidrag** och tilldelats sammanlagt 2.368.300 (2.358.000) kr.

Femtiofem forskare (53) har erhållit sammanlagt 171 (173) **stipendiemånader** motsvarande en summa av 2.736.000 (2.768.000) kr.

Etthundratre forskare (97) har erhållit **anslag** å tillsammans 7.769.588 (9.611.230) kr.

Åtta forskare (4) som innehar forskarassistenttjänst (el motsvarande) har erhållit sammanlagt 2.000.000 (1.000.000) kr.

Två medicine studerande/kandidater(1) har mottagit **rekryteringsstipendier** för sammanlagt 96.000 (60.000) kr.

En stipendiat(5) har mottagit utlandsstipendium, s k post-doc, 120.000 (940.000) kr.

Neuro-området/avd för ögon har mottagit medel för del av 2 st professorstjänster och för del av 2 halvtidsforskarassistenttjänster ur Ahrnbergiska donationens avkastning,

Som tidigare har Sällskapet haft förmånen att delta i utdelningen av medel från Frimurare-Barnhusdirektionen för forskning som anknyter till barn och ungdom. Sammanlagt utdelades under 2008, 1.400.000 (1.000.000) kr.

Datoriserade forskningsansökningar

Under ett par år har datorisering av forskningsansökningar nu utvecklats bättre och bättre. Blanketter och rubricering av de olika formerna för forskningsstöd har likaledes genomgått stark förbättring inför ansökningarna 2009. För detaljer om de nya reglerna, blanketterna mm se sällskapets hemsida eller i ”Program 2009” som skickades ut i dec 2008.

Totalt utdelas via Göteborgs Läkaresällskap till sjuka och behövande	1.937.350(1.686.750)
Avkastning från sällskapets egna olika fonder	ca 1.200 000

Varav Syskonens Högbergs fond har bidragit med 306.000

Ytterligare medel har kunnat utdelas genom bidrag från:

Stiftelsen C A och A T Andersson don.fond	597.136	
Stiftelsen Signe o Gustaf Bomans fond	75.000	
Stiftelsen Elsie Rubensons don.fond	35.000	
Summa		707.136 (672.137)

Medel har distribuerats på bl a följande sätt:

Till vissa kuratorer har lämnats sammanlagt 71.000 kr att användas i det löpande socialmedicinska arbetet. Ur Elida Lagermans fond har 40.500 kr lämnats till sommarläger. Till ekonomiskt behövande delas ut bidrag om 2- 4.000 kr till mer än 400 st

15 ledamöter har för alltid lämnat Sällskapet:

Olof Eriksson, Göran Bojs, Leif Arvidsson (dog 2007), Björn Sjögren, Sven Scheller, Bengt Johansson, Lars Norlen, Rolf Olsson, Wilhelm Ryba, Göran G:son Lind, Lars Olbe, Andrej Tarkowski, Matts Henning, Nils Svedmyr, Claes-Göran Bratt och Tomas Knutsson.

Framtiden

Sällskapets bidrag till utbildning är tydligt befast genom att onsdagsmötena nu är erkända som bidrag i forskarutbildningen. Tolkningen måste bli att även AT och ST utbildningarna kan ha nytta av samma föredrag med diskussion. Samarbetet gläder sällskapet. Onsdagsmöten är inte bara akademiskt värdefulla. Nämndens ledamöter, ordföranden, de olika sekreterarna får ofta ta emot beröm för den goda stämningen, de trevliga kollegiala samtalen och inte minst de spekulativa och ibland roliga frågorna och svaren vid kaffet efter supén.

Värdet av att ha en mötesplats för läkare och blivande läkare utan inblandning av arbetsgivare, fackförening och inte minst industrin blir mer o mer tydligt.

Värdet av att kunna dela ut ”obundna forskningsmedel” är mycket värdefullt och just obundenheten ökar värdet ytterligare.

Göteborg i januari 2009

Mikael Romanus

Sekreterare